

ข่าวเด่นประจำสัปดาห์จากสาธารณรัฐประชาชนจีน

(Weekly News from China)

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองกว่างโจว

ประจำวันที่ 6 - 12 มีนาคม 2566

การแข่งขันการส่งออกทุเรียนไปยังจีนของ 4 ประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

ตามที่จีนซึ่งเป็นตลาดผลไม้ที่ใหญ่ที่สุดในโลก ได้มีการปรับมาตรการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดให้เหมาะสมและตลาดผลไม้ของจีนก็กลับมาเปิดทำการค้าเป็นปกติ การแข่งขันระหว่างไทยซึ่งทำการค้าทุเรียนกับจีนมาอย่างยาวนาน และเวียดนาม รวมถึงฟิลิปปินส์ที่เพิ่งเข้าร่วมตลาดทุเรียนของจีนไม่นานก็ทวีความรุนแรงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ไทยซึ่งเป็นผู้ส่งออกทุเรียนสดไปยังจีนเป็นรายแรกและรายใหญ่ที่สุด ตามข้อมูล ระบุว่า ในปี 2565 จีนได้มีการนำเข้าทุเรียนทั้งหมดอยู่ที่ 825,000 ตัน ซึ่งมีมูลค่าอยู่ที่ 4.03 พันล้านเหรียญสหรัฐ ในจำนวนนี้เป็นทุเรียนที่มาจากไทย 780,000 ตัน ก่อนหน้านี้ไทยเป็นผู้ที่มีสัดส่วนในตลาดทุเรียนของจีนมากที่สุด เนื่องจากจีนอนุญาตให้นำเข้าทุเรียนสดจากไทยเท่านั้น ในขณะที่ตลาดระดับไฮเอนด์ขนาดเล็กก็มีทุเรียนแช่แข็งจากมาเลเซียครองสัดส่วนตลาด ซึ่งสถานการณ์นี้ได้เปลี่ยนไป เนื่องจากเมื่อเดือนกันยายน ปี 2565 จีนอนุญาตให้สวนทุเรียน 51 แห่งและบริษัทบรรจุภัณฑ์ทุเรียนอีก 25 แห่งของเวียดนามส่งออกไปยังจีนและอีกหนึ่งปัญหาที่ทุเรียนไทยต้องเผชิญอยู่ในขณะนี้คือปัญหาราคา โดยตามข้อมูลจากผู้ประกอบการในตลาดผักและผลไม้เจียงหนานในเมืองกว่างโจวของจีน ระบุว่าตอนนี้ทุเรียนกะลุนที่เข้ามาในตลาดจีนมีราคาแพงมาก ซึ่งไม่สามารถสู้ทุเรียนกัวยาวจากเวียดนามได้ และบางสัปดาห์อาจมีทุเรียนตกค้างที่ขายไม่หมด ซึ่งผู้ประกอบการจีนยังกล่าวอีกว่าราคาที่แพงเกินไปทำให้ทุเรียนไทยไม่มีกำลังการแข่งขันในตลาด

ในขณะที่เดียวกัน คู่แข่งรายใหม่ที่น่าจับตามองอย่างเวียดนาม ได้เริ่มส่งออกทุเรียนไปยังตลาดจีนอย่างเป็นทางการเมื่อปีที่แล้ว ผู้ส่งออกทุเรียนของไทยก็เริ่มเผชิญกับการแข่งขันจากเวียดนามมากขึ้น ซึ่งทุเรียนเวียดนามมีข้อได้เปรียบในการแข่งขันหลายด้าน เช่น คุณภาพและรสชาติดี ต้นทุนการขนส่งต่ำและราคาต่ำ โดยเฉพาะระยะเวลาในการขนส่งที่เป็นข้อได้เปรียบมากที่สุดของเวียดนาม โดยปัจจุบัน ทุเรียนเวียดนามใช้เวลาในการส่งออกไปยังตลาดจีนเพียง 1 วันครึ่งเท่านั้น จึงทำให้สามารถเก็บผลผลิตทุเรียนจากสวนได้ช้ากว่าทุเรียนในไทย เนื่องจากใช้ระยะเวลาขนส่งไปยังจีนสั้นกว่า ทำให้ทุเรียนสุกพอดี จึงได้รับความนิยมจากผู้บริโภคจีนเป็นอย่างมาก ซึ่งก็ทำให้ราคาทุเรียนสุกจากเวียดนามค่อยๆ สูงขึ้น

เมื่อราคาทุเรียนของเวียดนามสูงขึ้น การปลูกทุเรียนจึงกลายเป็นเทรนด์ล่าสุดในภาคใต้ของเวียดนาม โดยเฉพาะหลังจากที่จีนเริ่มอนุญาตให้นำเข้าทุเรียนจากเวียดนามเมื่อปีที่แล้ว เกษตรกรจำนวนมากในพื้นที่สามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขง ที่ราบสูงตอนกลาง และเมืองฝั่งเสียงได้เลิกปลูกข้าว ขนุน และพริกไทยและหันมาปลูกทุเรียนเป็นจำนวนมาก ซึ่งตามรายงานจากสื่อของเวียดนาม ระบุว่า ปัจจุบันเวียดนามมีพื้นที่การปลูกทุเรียนเกิน 80,000 เฮกตาร์ และยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง และคาดว่าจะมีผลผลิตเพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยในปี 2565 การส่งออกทุเรียนของเวียดนามมีมูลค่าเกือบ 400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และในจำนวนนั้นส่งออกไปจีนถึง 300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งเป็นสัดส่วนที่มากขึ้นและคาดว่าจะเติบโตอย่างต่อเนื่อง

ส่วนฟิลิปปินส์เป็นอีกหนึ่งคู่แข่งที่เพิ่งได้รับอนุญาตให้ส่งออกทุเรียนสดไปยังจีน เมื่อไม่นานมานี้ ทำให้ปัจจุบันเวียดนามจะไม่ใช้คู่แข่งรายเดียวของไทยอีกต่อไป ตามรายงานข่าวของฟิลิปปินส์ ระบุว่า การส่งออกทุเรียนไปยังจีนในปีแรกคาดว่าจะมีมูลค่า 150 ล้านดอลลาร์สหรัฐและในเดือนมีนาคม ปี 2566 มีแผนที่จะส่งออกทุเรียนไปยังจีนอีก 7,500 ตัน อย่างไรก็ตาม การปลูกทุเรียนในเชิงพาณิชย์ของฟิลิปปินส์ ในตอนแรกเริ่มเป็นพันธุ์ทุเรียนที่นำเข้ามาจากไทย ซึ่งภายใต้สภาพแวดล้อมการเจริญเติบโตที่แตกต่างกัน ส่งผลให้ต้นทุเรียนมีการกลายพันธุ์ ดังนั้นแม้ว่าจะเป็นพันธุ์ที่นำเข้ามาจากไทย แต่ทุเรียนฟิลิปปินส์กับทุเรียนไทยก็ยังคงมีความแตกต่างกันอย่างมาก ทำให้ทุเรียนจากฟิลิปปินส์ยังเป็นพันธุ์ใหม่ในตลาดจีน และเมื่อพิจารณาจากข้อมูล จะเห็นได้ว่า ในระยะสั้น ความสามารถในการแข่งขันของทุเรียนจากฟิลิปปินส์ไม่สูงนัก ด้านหนึ่งเนื่องมาจากขนาดการผลิตทุเรียนของฟิลิปปินส์ในปัจจุบันยังด้อยกว่าของไทยและเวียดนามอย่างมาก อีกทั้งการพัฒนาอุตสาหกรรมส่งออกทุเรียนของฟิลิปปินส์ ไม่ดีเท่าของไทยและเวียดนาม ดังนั้นเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว การแข่งขันจึงเป็นไปได้ยาก อีกด้านหนึ่งคือ ช่วงฤดูการผลิตทุเรียนของฟิลิปปินส์จะแตกต่างจากทุเรียนของไทยและเวียดนาม ดังนั้นในระยะเวลาสั้นไม่อาจเกิด "สงครามราคา" ได้ และตามรายงานของสื่อจีนมีการวิเคราะห์ว่า อีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญคือฟิลิปปินส์ส่งออกทุเรียนไปยังตลาดจีน เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้สูงขึ้น จึงคาดว่าฟิลิปปินส์จะไม่ส่งออกทุเรียนสดไปยังจีนใน

ราคาที่ต่ำ ซึ่งก็สอดคล้องกับรายงานของสื่อฟิลิปปินส์ว่าเฉพาะทุเรียนที่กำลังจะเข้าเขตตาเวา เริ่มมีการขยับราคาขึ้น ดังนั้นจึงคาดว่าฟิลิปปินส์จะไม่มีการแข่งขันในด้านของราคา

ทางด้านของมาเลเซียก็ได้กำลังพยายามหาทางส่งออกทุเรียนไปยังจีนมากขึ้น แต่ปัจจุบันทุเรียนของมาเลเซียยังคงส่งออกไปยังจีนได้ในรูปแบบของการแช่แข็งไนโตรเจนเหลวเท่านั้น ซึ่งปัจจุบันมาเลเซียก็ได้มีสัดส่วนการส่งออกทุเรียนแช่แข็งไปยังจีนถึงร้อยละ 79 นอกจากนี้ ตามรายงานของสื่อจีน ก็ได้ระบุว่า สมาคมพัฒนาอุตสาหกรรมทุเรียนของมาเลเซียก็กำลังดำเนินการส่งเสริมแบรนด์และควบคุมคุณภาพให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มการส่งออกผลไม้และผลิตภัณฑ์อื่นๆ ไปยังจีน โดยสมาคมพัฒนาอุตสาหกรรมทุเรียนของมาเลเซีย มีการกล่าวว่า แม้ว่าคู่แข่งจะมีรสชาติที่ดีที่สุด แต่มาเลเซียก็ยังคงต้องเผชิญการแข่งขันที่รุนแรงจากไทย เวียดนาม และตลาดอื่นๆ ในอนาคต

นอกเหนือจากคู่แข่งประเทศผู้ผลิตทุเรียนรายใหญ่จากต่างประเทศแล้ว ในขณะเดียวกันผลผลิตทุเรียนในเมืองชานย่า มณฑลไห่หนานของจีน ก็ได้ออกผลผลิต ซึ่งคาดว่าจะออกสู่ตลาดในเดือนมิถุนายนของปีนี้ หลังจากที่มีการพัฒนาการปลูกมานานหลายปี ซึ่งสำนักงานชนบทของเมืองชานย่า กล่าวว่า ปี 2567 คาดว่าจะมีผลผลิตทุเรียนของเมืองชานย่าออกสู่ตลาดเพิ่มขึ้น และใน 3 - 5 ปี มีแผนในการสร้างสวนอุตสาหกรรมทุเรียนขนาดใหญ่ เพื่อให้ทุเรียนกลายเป็นอุตสาหกรรมที่สร้างรายได้เท่ากับอุตสาหกรรมมะม่วง

ผลประโยชน์ด้านเศรษฐกิจต่อประเทศไทย และแนวทางการปรับตัวของภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้ประกอบการไทย

ปัจจุบันทุเรียนไทยกำลังประสบกับปัญหาเกี่ยวกับราคา เนื่องจากราคาปุ๋ยเพิ่มขึ้นเกือบ 2 เท่า อีกทั้งผลกระทบของโรคโควิด 19 ก็ทำให้ผลผลิตลดลง อีกทั้งทุเรียนของไทยมีต้นทุนสูงกว่าของเวียดนาม เนื่องจากการขนส่งของไทยอยู่ระยะทางไกล ส่งผลให้ราคาของทุเรียนไทยแพงกว่าเวียดนาม และยิ่งไปกว่านั้นคือ ระยะเวลาในการขนส่งจากไทยไปยังจีนนานกว่าเวียดนาม ดังนั้น ทุเรียนที่เวียดนามจะสดกว่าของไทย จึงเป็นที่ชื่นชอบของผู้บริโภคชาวจีนจำนวนมาก

อย่างไรก็ตาม จากข้อมูล "การวิเคราะห์เชิงลึกเกี่ยวกับสาเหตุที่แท้จริงและปัญหาพื้นฐานของการขาดทุนของผู้ค้านำเข้าทุเรียนเวียดนาม" ของ www.sina.com ระบุว่า การควบคุมดูแลการปลูกทุเรียนของเวียดนามไม่เข้มงวดมาก มีการจำหน่ายต้นทุเรียนที่ยังโตไม่เพียงพอ บางพื้นที่ก็มีดินที่ไม่เหมาะสำหรับการเพาะปลูกทุเรียน ด้วยเหตุนี้ หลายพื้นที่จึงมีผลผลิตที่ไม่สุกหรือไม่มีเนื้อ ซึ่งอาจทำให้ส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ทุเรียนของเวียดนามได้

ดังนั้นหากไทยต้องการรักษาสัดส่วนตลาดจีนต้องรักษาความเข้มงวดตามข้อกำหนดสำหรับสินค้าส่งออกและการ

ตรวจสอบและกักกันสินค้านำเข้าของจีนอย่างเคร่งครัด อีกทั้งควรมีคำแนะนำทางเทคนิคสำหรับชาวสวนผลไม้ก่อนส่งออก รวมถึงข้อกำหนดทางเทคนิคสำหรับเวลาเก็บผลไม้ กำหนดอายุก่อนส่งออก คุณภาพส่งออก และหน่วยงานต่างๆ ร่วมมือกัน ในการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของทุเรียนไทยในตลาดจีน เพื่อส่งเสริมทุเรียนไทยให้สามารถแข่งขันในตลาดจีนได้ต่อไป

ที่มา : <https://baijiahao.baidu.com/s?id=1759388580227927756&wfr=spider&for=pc>

<https://baijiahao.baidu.com/s?id=1759492009577934124&wfr=spider&for=pc>

http://k.sina.com.cn/article_5397887375_141bd398f001019gf6.html#/

https://www.sohu.com/a/650451990_100205210l

ภาพ : <https://baijiahao.baidu.com/s?id=1759492009577934124&wfr=spider&for=pc>

จัดทำโดย สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ เมืองกวางโจว

10 มีนาคม 2566